

Dansk

Materialet rummer mange gode danskfaglige opgaver og aktiviteter, der alle knytter an til fagmål på hvert klassetrin. Her er et samlet overblik over de danskfaglige opgaver.

I kan bl.a. arbejde nærmere med elevbogen, lave læseteater og stangdukke-teater, fotohistorier og en interaktiv 'Børnernes Egen U-landskalender'. I kan også lave et miniforløb om kommunikation, hvor I arbejder med nogle grundgreb i skriftlig fremstilling og formidling for 3.-6. klasse. Desuden støtter opgaven til de tre børneportrætter i 'Ugandas børn' danskfaglige mål på flere klassetrin. Det samme gælder opgaven til web-temaet om årets projekt. Læs mere på side 43-44.

Læsetræning i 'Biira og Leoparden'

1.-2. KL 3.-5. KL 2-8 lektioner

- Elevbogen inviterer til at fordybe sig danskfagligt og arbejde med læsning. Den rummer masser af stof tilpasset forskellige behov.
- Hovedfortællingen 'Biira og leoparden' er til selv læsning fra 3. klasse. I kan evt. høre dele af den som højt læsning.
- Bogens tre små fabler er let læsning til de mindste klassetrin. Her har Anne Sofie

Hammer hentet inspiration fra ugandiske fortællinger.

- Der er mange små fakta-tekster i elevbogen. Faktabokse forklarer svære ord og kulturforhold i teksten – og billedteksterne giver ekstra viden. Der er også faktasider med korte tekster om landet.
- Saml op for hvert kapitel, og giv plads til gode samtaler – om fortællingen, billederne og de små faktatekster.
- Elevbogens fortællinger findes desuden som lyd-bøger og som skærm-bøger med oplæsning på hjemmesiden. Læs mere om materialets muligheder for læsetræning på side 35.

OPGAVE 1: Opdag Uganda

1.-2. KL 3.-5. KL 2 lektioner

Researchopgave, hvor eleverne udforsker temasiden 'Opdag Uganda' på hjemmesiden. Her introduceres eleverne bredt for hverdagen i landet med mange små elementer.

1.-2. klasse: Udvælg nogle elementer fra 'Opdag Uganda', og arbejd med dem i fællesskab. Det kan fx være 'Fakta om Uganda', udvalgte billedserier, et par af de små film og en quiz. Vis også, at man kan læse bogens historier med læsestøtte.

3.-5. klasse: Lad eleverne selv gå på opdagelse på siden for at finde viden.

OPGAVE 2: Forslag til samtaler

1.-2. KL 3.-5. KL 1-? lektioner

Her får du inspiration til samtaler om hvert enkelt kapitel i 'Biira og leoparden'.

OPGAVE 3: Læseteater – og flotte stangdukker

1.-2. KL 2-4 lektioner

Her får du de tre små fabler fra elevbogen omsat til dialog med lav lix. Så kan I opføre dem som læseteater i klassen. Eleverne får tildelt roller og øver sig i at læse de små dialoger.

I opgave-PDF'en ligger også store tegninger af alle figurerne i fablerne, lige til at klippe ud og farvelægge. Så kan I opføre det som et sjovt dukketeater!

OPGAVE 4: Genfortæl 'Biira og leoparden'

1.-2. KL 3.-5. KL 2 lektioner

Opgaven her rummer et udklipsark med billeder fra 'Biira og leoparden'. Det kan du bruge på forskellige måder til en øvelse, hvor eleverne skal genfortælle handlingen.

1.-2. klasse: Eleverne genfortæller i små grupper historien ud fra de billeder, de har valgt. I kan også sætte billeder ind på et landskab, som eleverne selv tegner.

3.-5. klasse: Eleverne skal udvælge få billeder, placere dem på en tidslinje og genfortælle fra en af karakterernes synsvinkel. Fortællingen skal også have en begyndelse, en midte og en slutning.

OPGAVE 5: Faglig læsning x 14: Ugandas dyr og natur

1.-2. KL 3.-5. KL 1-3 lektioner

Her får du 14 helt korte fagtekster om Ugandas bjerge, savanne og dyreliv. Med en lav lix egner de sig godt til faglig læsning i 2. og 3. klasse. Gode læsere i 1. klasse og mindre gode læsere i 3.-5. klasse kan også være med.

OPGAVE 6: Mød Ugandas børn

1.-2. KL 3.-5. KL 2-4 lektioner

Til dette års materiale har WWF udarbejdet rigtig fine portrætter af tre ugandiske børn, hvor eleverne kommer helt tæt på deres hverdag og tanker. Find dem på hjemmesiden under 'Ugandas børn'. Hvert portræt består af små film, et fotoalbum, korte tekster, en vennebog og et tidshjul, der viser barnets dag. I opgave-PDF'en får du gode forslag til, hvordan I kan arbejde med materialet. Læs mere side 43.

OPGAVE 7: Lav fotohistorier om Uganda

1.-2. KL 3.-5. KL 2-4 lektioner

Eleverne laver digitale fotohistorier med masser af faglighed for både store og små: De skal undersøge, læse, udvælge, disponere, skrive og præsentere. Læs om fotohistorie-værktøjet her i lærervejledningen eller på hjemmesidens lærersider.

Værktøjet egner sig godt til 1.-3. klasse, men mange bruger det også i 4.-5. klasse. Også specialklasser på højere klassetrin er glade for det, da arbejdsformen er intuitiv og meget struktureret. Der kommer et flot produkt ud af det. I værktøjet kan eleverne få læst alle tekster højt.

Miniforløb til Dansk: Lær kommunikation

Det handler fotohistorierne om:

- **Kampalas hemmeligheder:** Eleverne er på opdagelse i Ugandas hovedstad. De undersøger, hvad det er for en by, og de oplever livet i slumområderne tæt på.
- **Børnene i landsbyen:** Eleverne undersøger og laver fotohistorier om livet ude i bjergene. De er med i skole, i kirke, på markedet, og de er med til en masse aktiviteter hjemme i landsbyen.
- **Ugandas natur og vilde dyr:** De tager på safari og lærer om Ugandas vilde dyreliv. De besøger også bjerggorillaerne, der kun lever i Uganda, Rwanda og DR Congo.

OPGAVE 11:

Børnenes Egen U-landskalender

1.-2. KL 3.-5. KL 2-8 lektioner

Eleverne formidler emner om Uganda ved selv at lave en interaktiv digital lågekalendar til fx forældrene eller venskabsklassen. De bliver hjulpet trin for trin i en nem og overskuelig proces.

Bag lågerne fortæller de i billeder og små tekster. Kalenderen kan laves til jul med 24 låger – eller med færre låger som en advents-, måneds- eller ugekalendar.

Modtagerne får kalenderen og kan åbne lågerne på deres computer eller mobil. Eleverne kan også markedsføre deres kalender ved at lave en reklame – og de kan følge, hvor mange der har brugt den.

Web-værktøjet rummer alt, hvad eleverne skal bruge. Brug det som afslutning på forløbet, som en fælles produktion i de små klasser eller som centrum i miniforløbet om kommunikation.

OPGAVE 8-9-10-11

3.-6. KL 5-15 lektioner

Eleverne lærer på en sjov og engagerende måde en masse om kommunikation.

Rammen er, at de laver en flot digital lågekalendar, 'Børnenes Egen U-landskalender', som de fylder med fotos og små tekster, der handler om Uganda.

Det foregår nemt med hjemmesidens selvforklarende værktøj.

Undervejs kan I så vælge at fordybe jer lidt ekstra i, hvordan elevernes kalender bliver særlig god – med enkle øvelser.

I kan godt nøjes med at bruge en enkelt eller et par af opgaverne her, som det passer bedst hos jer.

Ideen med dem er, at mens eleverne er opslugt af at lave et godt produkt, lærer de med nemme og sjove øvelser en masse om målgruppe, disponering, overskrifter, billedtekster og markedsføring.

Det er scenariebaseret undervisning: Scenen er tydeligt sat af slutproduktet. Og eleverne arbejder med danskfaglighed på en måde, der fungerer fuldstændig som i arbejdslivet.

Forløbet kan stå alene eller danne ramme for hele jeres tema om Uganda. I arbejder med 'Det 21. århundredes kompetencer' og med en række danskfaglige kompetencemål efter 4. og 6. klasse.

A. SÆT SCENEN

Introducer forløbet, og vis eleverne den færdige prøvekalender. Den finder du på hjemmesidens lærersider under 'Børnenes egen kalender'.

I kan også se den tutorial-video, der forklarer eleverne, hvordan kalender-værktøjet fungerer. Eleverne kan

selv se den inde i værktøjet, men du kan også finde den i lærernes filmbank på hjemmesiden. Nu skal eleverne lave deres egen digitale kalender, der fortæller om Uganda. Undervejs kan øvelserne i de fire opgaver lære dem nogle fif, som gør deres kalender ekstra god.

B. RESEARCH

Kalender-værktøjet rummer alle de billeder og fakta, eleverne skal bruge – så I kan gå i gang uden videre. Men hvis I også har lavet grundforløbet, læst elevbogen eller set film, så har eleverne bare endnu bedre baggrundsviden.

C. VÆLG MÅLGRUPPEN

OPGAVE 8:

Skriv til en målgruppe

Målgruppen er den modtager, I vælger at lave klassens kalendere til – måske forældrene eller en venskabsklasse.

Klassediskussion: Hvad synes eleverne, at målgruppen skal høre om? Hvad er vigtigst at vide om Sierra Leone – og vil målgruppen mon synes det samme? Er der forskel – og hvorfor det?

Overvej også, hvad målgruppen ved i forvejen, og hvordan man bedst kan fortælle til dem.

Øvelser: Opgavearket lærer eleverne, hvordan man fortæller til en målgruppe – med en klassesamtale og tre sjove øvelser.

D. LAV KALENDEREN

Her kan I supplere med, at eleverne lærer lidt mere om to vigtige skriveteknikker, der skal bruge til deres tekster i kalenderen:

OPGAVE 9:

Billedtekst og overskrift

Eleverne lærer i små øvelser om den vigtige billedtekst, der både skal fortælle historie og spille sammen med et foto. Hvordan bliver sådan en god? Og hvad skal en god overskrift mon kunne?

OPGAVE 10:

Lær at disponere

Kalender-værktøjet åbner også for at arbejde kreativt med, hvordan man disponerer sit stof: At udvælge sine pointer og at eksperimentere med rækkefølgen. Det lærer eleverne om med enkle øvelser.

OPGAVE 11:

Lav Børnenes Egen U-landskalender – ekstra tips

Nu skal I producere selve kalenderen. Eleverne kan sagtens bare selv gå i gang med kalender-værktøjet. Men i dette opgaveark finder du en stribe gode lærertips – fx til at arbejde ekstra hurtigt med værktøjet, til at fordybe sig mere, til differentiering og til enkle evalueringsloops.

E. LAV EN REKLAME – og se om den virker!

I værktøjet kan eleverne til sidst lave en flot A4-reklame for deres kalender, som de kan printe ud eller sende digitalt til deres målgruppe.

Eleverne har også adgang til en lille statistik, hvor de kan se, hvor mange der bruger deres kalender.